

WIELKI DLA
GALLA ANONIMA –
BOLESŁAW CHROBRY

JOANNA
WODOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Ewa Skrzywanek
dr Beata Rola
Jan Bielecki
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki - Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Wielki dla Galla Anonima – Bolesław Chrobry

Klasa:

I

Miejsce:

pracownia historyczna wyposażona w komputer, z którego mogą korzystać uczniowie

Czas:

45 minut

Cele

Cel ogólny: zapoznanie z dziejami Polski w czasach Bolesława Chrobrego oraz z rolą kluczowych wydarzeń (zjazdu gnieźnieńskiego i koronacji).

Cele szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie misji biskupa Wojciecha w Prusach i zjazdu gnieźnieńskiego;
- charakteryzuje politykę Bolesława Chrobrego z uwzględnieniem zmian przestrzennych;
- lokalizuje w czasie omawiane wydarzenia w kontekście następstw i przyczyn późniejszych wydarzeń historycznych;
- analizuje teksty źródłowe, dokonując krytycznej oceny;
- ocenia znaczenie koronacji;
- wskazuje najważniejsze wydarzenia związane z panowaniem Bolesława Chrobrego zgodnie z zależnościami przyczynowo-skutkowymi (SPE).

Środki dydaktyczne:

- mapa;
- atlasy;
- teksty źródłowe:
- Thietmar, Kronika, [w:] oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard (1997), *Wiek V–XV w źródłach. Wybór tekstów źródłowych* (s. 102);
- Gall Anonim (2003), *Kronika polska. Ossolineum: O pierwszym Bolesławie, którego zwano Sławnym lub Chrobrym* (s. 19–20); *O wspańiałości mocy sławnego Bolesława* (s. 25–26).

Metody, techniki i formy:

- praca z tekstami źródłowymi i mapą;
- rozmowa nauczająca;
- dyskusja.

Uwagi: Na początku lekcji zostaje wytypowanych dwóch uczniów, którzy w trakcie zajęć pełnią funkcję sekretarzy przygotowujących notatkę z lekcji w edytorze tekstu (jako późniejszy materiał dydaktyczny dla wszystkich). Zadanie należy przydzielić osobom, które mają dobrze rozwinięte kompetencje językowe, aby ich materiał miał wartość merytoryczną.

Przebieg lekcji

Część wstępna:

Przedstawienie drogi do objęcia władzy przez Bolesława Chrobrego.

Misja biskupa Wojciecha

Odwołując się do wiedzy z II etapu edukacyjnego, nauczyciel rozmawia z uczniami na temat przyczyn, okoliczności i przebiegu wyprawy misyjnej do Prus.

Zjazd gnieźnieński

Uczniowie porównują fragmenty kronik Galla Anonima i Thietmara dotyczących zjazdu gnieźnieńskiego, uwzględniając, kim byli autorzy, jaki był ich stosunek do Polaków i w jakim okresie powstawał opis. Następnie dokonują własnej oceny zjazdu.

Zmiany terytorialne

Analiza zmian terytorialnych w trakcie wojen z Niemcami (1002–1018) oraz wyprawy na Ruś Kijowską (1018) w oparciu o mapę (interaktywną bądź ścienną) i atlasy historyczne.

Koronacja Bolesława Chrobrego

Dyskusja na temat znaczenia koronacji dla władcy i kraju. Analiza fragmentu *Kroniki* Galla Anonima poświęconej państwu Bolesława uwzględniającej stan militarny oraz stosunek do duchowieństwa jako dowód na postawę chrześcijańską.

Dlaczego Gall Anonim nazwał Bolesława „Wielkim”?

Część podsumowująca:

Sprawdzenie notatki przygotowanej przez zespół uczniów i wspólne jej uzupełnienie.

Wskazanie młodzieży miejsca, z którego mogą skorzystać w celu uzupełnienia i uporządkowania wiedzy: dzieje.pl, zakładka postacie.

Komentarz metodyczny

W trakcie lekcji młodzież uczy się łamania schematów. Uczniowie są także przygotowani do pojawienia się na rynku pracy poprzez doskonalenie umiejętności współpracy, argumentowania swojego stanowiska.

Analizując jakość dyskusji, można wprowadzić ocenianie kształtujące: mocne strony, elementy wymagające doskonalenia, wskazówki do dalszego samorozwoju.